Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

BIULETYN KOWIEŃSKI

WILBI

WILEŃSKIE BIURO INFORMACYJNE (WILBI) ZAMKOWA 3—3

Nr. Wilno, dn.3 grudnia 1932 r. 771.

Treść numeru:

x

x x

I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ.

"L i e t u v o s A i d a s" o r a t y f i k a c j i p o l s k o - s o w i e c k i e g o p a k t u o n i e a g r e s j i. "Liet.Aid." 273 z 30.XI.32 r.Art.p.t."Ku wschodniemu Locarno".Streszczenie:

Wschodniem Locarno nazywa się zwykle wyrównanie stosunków politycznych w Europie wschodniej na kształt tego, co nastąpiło w 1925 r. na zachodzie /podpisanie Locarno/. W zakres kwestji Locarno wschodniego wchodzi cały szereg zawiłych problemów, tak, że właściwie można mówić dotychczas raczej o drogach, prowadzących do Locarno wschodniego, aniżeli o samem Locarno. W zakres tej kwestji wchodzi zarówno sprawa Korytarza gdańskiego, jak i sprawa wileńska, zarówno sprawa Besarabji, jak i cały szereg drobniejszych spraw, które w taki czy inny sposób mącą stosunki polityczne w Europie wschodniej. Nie trzeba dodawać, że wspomniane kwestje nie mogą być dziś rozstrzygnięte drogą jakiegoś niespodziewanego cudu. Jest to kwestja dalszej przyszłości. Jednak i w Europie wschodniej można zauważyć objawy które wyraźnie świadczą, że chociaż powoli, lecz mimo to stale się dąży do wyrównania stosunków politycznych.

Najważniejszym faktem z tego zakresu jest ratyfikacja polsko-sowieckiego paktu o nieagresji. Wystarczy przypomnieć długie i uciążliwe rokowania, związane z tym faktem, by zrozumieć, że w ostatnim czasie dokonano znacznego postępu. Aż do ostatniej chwili byli sceptycy, którzy nie przestawali twierdzić, że rokowania Polski i Francji z Rosją Sowiecką w sprawie podpisania paktów o nieagresji prowadzone są jedynie dla pozoru i nigdy nie zostaną pomyślnie zakończone. Nie brakło argumentów dla poparcia tego rodzaju wywodów. Dziś można skonstatować, że wszystkie podobne domysły były bezpodstawne. Rosja Sowiecka nietylko szczęśliwie zakończyła rokowania z Polską lecz podpisała również pakt o nieagresji z Francją.

Rzecz prosta pakt o nieagresji nie stanowi specjalnie wielkiego wkładu do stosunków między Polską a Rosją. Pakt ten jest raczej tylko podkreśleniem linji politycznej, jaką Sowiety starają się przeprowadzić od chwili swego powstania. Jednak w tej mierze, w jakiej pakt przyczynia się do wyrównania stosunków politycznych między Polska a Sowietami ma on dla Europy wschodniej wielkie znaczenie, tem większe, że jednocześnie podpisany został pakt o nieagresji między Rosją a Francją, sojuszniczką Polski. Z chwilą wejścia w życie wspomnianych paktów o nieagresji ustaną wszelkie pogłoski o interwencji, a wzrost zaufania w Europie wschodniej da lepsze warunki pracy twórczej nietylko dla stron, które się porozumiały lecz i dla ich sąsiadów. W tym sensie ocenia również pakt z Polską prasa sowiecka.

Okoliczność, że podpisanie paktu o nieagresji między Polską, Rosją a Francją nastąpiło akurat w czasie, gdy w Niemczech odbywa się nieprzychylny dla Sowietów ferment polityczny, jest jedynie zwykłym zbiegiem okoliczności. Tak czy inaczej podpisanie paktów o nieagresji należy ocenić, jako poważny krok naprzód na drodze zapewnienia pokoju w Europie wschodniej. Jest to jednocześnie krok ku wschodniemu Locarno.

K r o n i k a.

N i e m i e c k i e ż ą d a n i a z w r o t u K ł a j p e d y. "Dzień Kow."/273.XI.32/:Z Berlina donoszą, że 27 listopada odbyła się w Kolonji wielka konferencja przedstawicieli organizacyj, które mają na celu odzyskanie "niemieckich okupowanych terytorjów". Oprócz przedstawicieli władzy wzięło w zjeździe udział przeszło 200 delegatów. Zapowiedział swe wystąpienie również minister Spr.Wewn., ale w ostatniej chwili zamiar ten cofnął. W imieniu v.Gayla wystąpił prezes Heimatbundu, który w ostrej formie wypowiedział się za koniecznością odzyskania zagarniętych terytorjów, jak Gdańska, Śląska Górnego i Kłajpedy.

Mówiąc o Kłajpedzie, zaznaczył mówca, że Kraj Kłajpedzki został dwukrotnie oderwany od Niemiec przez traktat wersalski i armję litewską. Niebawem po zagarnięciu Kłajpedy rozpoczęli Litwini prześladowanie Niemców kłajpedzkich, szkół ich i wogóle wszystkiego, co jest niemieckie. Wkońcu oświadczył mówca, że cały naród nie-

miecki żyje myślą o odzyskaniu zagarniętych niemieckich terytorjów. Mowy nadawały wszystkie radjostacje niemieckie.

Podobne manifestacje odbyły się również w innych miastach niemieckich, w tem również w Berlinie.-

R o k o w a n i a w s p r a w i e t r a k t a t ó w h a n d l o w y c h ."Echo" /330.XII.32/:Wkrótce podjęte zostaną rokowania z Niemcami, Anglją, Rosją, Łotwą i t.d. w sprawie zawarcia nowych traktatów handlowych, przyczem okres ich trwania byłby jednakowy.

III. ZAGADNIENIA POLITYKI WEWNĘTRZNEJ
I ŻYCIE SPOŁECZNE.

K r o n i k a .

L u d n o ś ć L i t w y ."Visa Lietuva" z 1931 r.: W dn.1 stycznia 1931 r. ilość mieszkańców na terenie całej Litwy wynosiła 2.367.042, w tej liczbie 1.134.410 mężczyzn i 1.232.632 kobiet. Z tego wynika, że na 1 km. kwadratowy w Litwie przypada 42,5 mieszkańców /zaś z potrąceniem z ogólnego obszaru większych zbiorników wód - na 1 km. kw. - 43,2 mieszkańców.

S k ł a d L u d n o ś c i .Według danych powszechnego spisu spisu ludności obywatele Litwy stanowią 99,4% całej ludności zaś obywatele obcy zaledwie 0,6%. Pod względem narodowości obywatele Litwy dzielą się następująco: Litwini - 80,6%, Żydzi - 7,1%, Niemcy - 4,1%, Polacy - 3,0%, Rosjanie - 2,4%, Łotysze - 0,7%,Białorusini - 0,2%, inne narodowości - 0,1%; osoby o nieustalonej narodowości /przeważnie w Kr.Kłajpedzkim/- 1,8%.

Pod względem wyznania mieszkańcy Litwy dzielą się następująco: wyznanie rz.-kat.- 80,5%, ewangelickie - 9,5%, prawosławne i staroobrzędowe - 2,5%, inne wyznania chrześcijańskie - 0,1%; mojżeszowe - 7,3%, inne wyznania niechrześcijańskie 0,1%.

Pod względem samodzielności mieszkańcy dzielą się na pracujących, stanowiących 67,9% i niepracujących - 32,1%. Ludność pracująca pod względem zawodu dzieli się na: rolników - 76,7%, przemysłowców, rzemieślników i budowniczych - 6,4% pracujących przy transporcie i komunikacji - 1,1%, trudniących się handlem i operacjami kredytowemi - 2,5%, pracownicy państwowi, społeczni i wolne zawody - 3,2%, praca domowa i usługi osobiste - 6,3%; inne zawody - 3,8%.

M i a s t a .Litwa posiada 45 miast liczących więcej niż po 2000 mieszkańców. Ludność zamieszkała w tych miastach stanowi 16% całej ludności litewskiej. Z pośród większych miast na uwagę zasługują: Kowno - 110 tys. mieszkańców; Kłajpeda - 38.tys.mieszk., Szawle - 26 tys., Poniewież - 22 tys., Wiłkomierz - 12 tys., Marjampol - 10 tys., Kiejdany - 8.500, Wyłkowyszki - 8 tys., Olita - 7.500 mieszkańców./c.d.n./.

U s u n i ę c i e z R a d y A d w o k a t ó w ."Dzień Kow." /274.XII.32/:Rada Adwokatów usunęła ze swego grona za działalność niezgodną z zasadami zawodu pom.adw. przys.w Poniewieżu Idela Rika.

VII. SPRAWY KŁAJPEDZKIE.

K r o n i k a .

S p r z e d a ż s t a t k ó w c h i l i j s k i c h ."Dzień Kow." /274.XII.32/:Jak wiadomo, warsztaty okrętowe Lindenau w Kłajpedzie na zamówienie rządu chilijskiego zbudowały 2 statki, których przyjęcia odmówił nowy rząd chilijski. W związku z tem przybył do Kłajpedy specjalny wysłannik rządu chilijskiego lecz wszystkie pertraktacje w tym kierunku spełzły na niczem,wobec czego statki te zostaną sprzedane z przetargów.

O g ł o s z e n i e n a d z w y c z a j n y c h ś r o d k ó w d o w a l k i z p r z e s t ę p c a m i ."Dzień Kow."/274.XII.32/: Jak podaje Elta, w tych dniach Dyrektorjat Kr.Kłajp.ogłosił w "Wiad. Urzęd." komunikat o zastosowaniu nadzwyczajnych środków przeciwko coraz to powtarzającym się wypadkom morderstw i rabunków.W tym celu przy urzędzie policji kryminalnej utworzono specjalną"komisję do wykrywania ciężkich przestępstw",zaopatrzoną we wszelkie środki techniczne i mogącą w każdej chwili pośpieszyć na miejsce wypadku.Pozatem ustalono miejsce i czas stałych dyżurów policyjnych oraz podano instrukcje dla mieszkańców na wypadek zauważenia czegoś podejrzanego.